

EVS Realm: Masters of the Learning Path

Συστάσεις Πολιτικής για βελτίωση
της ποιότητας του ΕΣΑ

Περιεχόμενα

I. Συστάσεις

II. Παράρτημα 1: Σκεπτικό των Συστάσεων για τη βελτίωση της ποιότητας των σχεδίων στα πλαίσια του προγράμματος “Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης” (ΕΣΑ)

III. Παράρτημα 2: Περιγραφή του “EVS Realm: Masters of the Learning Path”

IV. Παράρτημα 3: Το Πρόγραμμα του “Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης” (ΕΣΑ)

V. Παράρτημα 4: Ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας

I. Συστάσεις

I.A Εισαγωγή

Οι ακόλουθες συστάσεις έχουν συνταχθεί ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων που διεξήχθησαν στο πλαίσιο του σχεδίου Erasmus+ “EVS Realm” 2017-2019 (**βλέπε Παράρτημα 2**). Περιέχουν προτάσεις για τον τρόπο βελτίωσης της ποιότητας των σχεδίων εθελοντισμού πλήρους απασχόλησης του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης (ΕΣΑ), τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, με ιδιαίτερη έμφαση στον καθοριστικό ρόλο των μεντόρων και των λοιπών εμπλεκομένων που αναλαμβάνουν υποστηρικτικούς ρόλους, διασφαλίζοντας ότι οι εθελοντές θα έχουν επιτυχημένη και αποτελεσματική υπηρεσία.

Περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το πλαίσιο, το ιστορικό και την πρακτική του προγράμματος ΕΣΑ βρίσκονται στο **Παράρτημα 3**. Οι συστάσεις απευθύνονται στους φορείς που εμπλέκονται στην εφαρμογή του ΕΣΑ και στη διαδικασία καθοδήγησης (mentoring): τους οργανισμούς συντονισμού/υποδοχής/υποστήριξης, τους εθελοντές, τους μέντορες, τις Εθνικές Υπηρεσίες του προγράμματος και Ευρωπαϊκά Ιδρύματα. Για περισσότερες λεπτομέρειες και επεξηγήσεις των συστάσεων **στο Παράρτημα 1**. Συνοπτική παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας καθώς και λεπτομερέστερη ανάλυση της κατάστασης στις τέσσερις χώρες που συμμετέχουν στο έργο παρατίθενται στο **Παράρτημα 4**.

I.B. Οι Συστάσεις

1. Επαναπροσδιορισμός της ορολογίας και της δομής της διαδικασίας καθοδήγησης (mentoring)

1.1. Θα πρέπει να αποσαφηνιστεί/διευκρινιστεί ο ρόλος, το προφίλ και οι ικανότητες που απαιτούνται για τη συμμετοχή στη διαδικασία καθοδήγησης (mentoring) του ΕΣΑ, και να οριστούν από κοινού μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων. Να ενημερωθούν οι μέντορες για τα συμφωνηθέντα. Οι γνώσεις και οι πρακτικές που θα οριστούν να αποτελέσουν μέρος της διαπίστευσης του Quality Label για τους οργανισμούς αποστολής και φιλοξενίας του ΕΣΑ. Αυτή η

αποσαφήνιση πρέπει να επιτευχθεί μέσω μιας διαδικασίας διαβούλευσης στην οποία να συμμετέχουν εκπρόσωποι από όλες τις ενδιαφερόμενες ομάδες.

1.2. Θα πρέπει να δημιουργηθούν προφίλ για τον ορισμό τουλάχιστον δύο διακριτών ρόλων υποστήριξης-προσώπων. Ο πρώτος, για να δώσουμε έμφαση στην καθοδήγηση εθελοντών με σκοπό την ενσωμάτωση π.χ. η καθοδήγηση τους και γνωριμία τους στην κουλτούρα της τοπικής κοινότητας, ο δεύτερος να στηριχθεί η διαδικασία μάθησης και προσωπικής ανάπτυξής τους. Θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους τίτλους που αποδίδονται σε αυτούς τους ρόλους, προκειμένου να διευκρινιστεί με σαφήνεια τι αποδίδεται στον καθοδηγητή ή δεν αποδίδεται βάση του ρόλου που διαδραματίζει ή το έργο που αναλαμβάνει.

1.3. Η κατάλληλη κατάρτιση για όσους εμπλέκονται στη διαδικασία καθοδήγησης θα πρέπει να συμπεριληφθεί ως μέρος της διαπίστευσης (Quality Label) της ΕΣΑ και να παρέχεται μέσω της πύλης του ΕΣΑ ή / και με πρόσωπο με πρόσωπο καθοδήγηση που θα προσφέρεται από τις Εθνικές Υπηρεσίες. Η κατάρτιση θα πρέπει να επικεντρώνεται στον ρόλο τους, τη διαπολιτισμική μάθηση, την επικύρωση της άτυπης και μη τυπικής μάθησης και άλλα σημαντικά στοιχεία, όπως η στήριξη ξένης γλώσσας (που να αφορά ορολογίες σε άλλες γλώσσες) για τους καθοδηγητές (για να καθιερωθεί μια επικοινωνιακή επικοινωνία με τους εθελοντές), την υγεία και την ευημερία κλπ. και να οδηγεί σε μια πιστοποίηση συμβούλου ΕΣΑ, εάν επιθυμεί ο καθοδηγητής.

2. Κατανομή πόρων για τη διαδικασία καθοδήγησης (Mentoring):

2.1. Οι οργανώσεις πρέπει να διαθέτουν πρόσθετα ειδικά κονδύλια σε όλες προσφερόμενες θέσεις εθελοντισμού του ΕΣΑ, ώστε να είναι σε θέση να οργανώνουν συναντήσεις προετοιμασίας και στήριξης πριν και μετά την υποδοχή των εθελοντών με τους μέντορες τους και άλλους που εμπλέκονται στη διαδικασία υποστήριξης, πέραν των στιγμών κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας με σκοπό την παροχή ποιοτικότερης στήριξης. Θα πρέπει να υπάρξουν περισσότερες συσχετίσεις μεταξύ των προγραμμάτων εθελοντισμού πλήρους απασχόλησης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και του ΕΣΑ, πράγμα που θα οδηγήσει σε μια πιο ευέλικτη και συντονισμένη προσέγγιση, συμπεριλαμβανομένης της καθοδήγησης και άλλων μηχανισμών στήριξης.

2.2. Θα πρέπει να δημιουργηθεί μια «κοινότητα πρακτικής» για τους ανθρώπους που εμπλέκονται στη διαδικασία καθοδήγησης (mentoring), προκειμένου να μπορέσουν να αναπτυχθούν οι γνώσεις και οι πρακτικές για καθοδήγηση (mentoring) των μελών του ΕΣΑ. Επιπλέον, θα μπορούσε να προσφέρει κοινή υποστήριξη για αποτελεσματικούς και καινοτόμους τρόπους παροχής κινήτρων στους νέους συμβούλους για να αναλάβουν το ρόλο. Αυτό θα πρέπει να είναι παρέχεται τόσο σε εθνικό όσο και σε επίπεδο ΕΕ και να υποστηρίζεται από ετήσιες συναντήσεις σε εθνικό επίπεδο για τα άτομα που συμμετέχουν στη διαδικασία καθοδήγησης. Η εφαρμογή του θα πρέπει να παρακολουθείται από το Resource Centre του ΕΣΑ ή από άλλη οντότητα που είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της εφαρμογής του ΕΣΑ.

2.3. Θα πρέπει να διατεθεί εξειδικευμένος προϋπολογισμός που να προορίζεται για τη συνεχή βελτίωση και τον συντονισμό της διαδικασίας καθοδήγησης σε κεντρικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της διαδικτυακής «κοινότητας πρακτικής» και με επαρκείς πόρους για όλη την κατάρτιση και πιστοποίηση των συμβούλων του ΕΣΑ και άλλων ατόμων υποστήριξης.

3. Συσχέτιση μεταξύ της υπηρεσίας των προγραμμάτων εθελοντισμού και των πραγματικών κοινωνικών αναγκών

3.1. Οι εθελοντές του ΕΣΑ θα πρέπει να αναλάβουν τις δραστηριότητές τους σε σχέδια που προγραμματίζονται να υλοποιηθούν παράλληλα με τοπικούς εθελοντές, ώστε να κατανοήσουν καλύτερα την τοπική εθελοντική πραγματικότητα, να συμβάλλουν στις πραγματικές τοπικές ανάγκες μέσω τοπικών εθελοντικών στόχων και να κατανοήσουν καλύτερα πως ο εθελοντισμός στον ελεύθερο χρόνο τους μπορεί να είναι μέρος του δικού τους τρόπου ζωής μετά την υπηρεσία.

3.2. Τα σχέδια σε οργανώσεις των οποίων οι μόνοι εθελοντές είναι διεθνείς εθελοντές του ΕΣΑ πρέπει να αποφεύγονται, προκειμένου να προσδώσουν εκτεταμένη προστιθέμενη αξία στις κοινότητες και τα άτομα. Όταν οι εθελοντές του ΕΣΑ τοποθετούνται σε οργανισμούς που δεν διαθέτουν τοπικούς εθελοντές, οι προσπάθειες συμμετοχής εθελοντών από την τοπική κοινότητα θα πρέπει να αποτελεί μέρος των κριτηρίων έγκρισης της διαπίστευσης Quality Label.

3.3. Η ενσωμάτωση και η προσαρμογή μετά την αρχή της υπηρεσίας πρέπει να στηριχθεί μέσω της έντονης προσπάθειας για ενσωμάτωση στην τοπική κοινότητα που φιλοξενεί το πρόγραμμα, η οποία θα επιτρέπει στους εθελοντές να αποκτήσουν σχέσεις πέρα του σχεδίου εθελοντισμού. Ο ρόλος του μέντορα και άλλων υποστηρικτών πρέπει να παρέχει επαρκή καθοδήγηση και υποστήριξη στον τομέα αυτό.

II. Παράρτημα 1

Σκεπτικό των Συστάσεων για τη βελτίωση της ποιότητας των σχεδίων στα πλαίσια του προγράμματος Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης

(με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας και άλλες αναλύσεις και πληροφορίες που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του σχεδίου)

Οι εταίροι του σχεδίου έχουν καταλήξει στις 3 βασικές συστάσεις, στηριζόμενοι σε μια πιο εκτεταμένη διαδικασία ανάλυσης, ξεκινώντας από τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήσαμε στο σχέδιο (βλ. Παραρτήματα 3 και 4), τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν κατά τη διάρκεια του σχεδίου του EVS Realm και τις τάσεις που παρατηρήθηκαν κατά την εξέλιξη εφαρμογής εθελοντικών σχεδίων και τη διαδικασία της καθοδήγησης (mentoring). Πιστεύουμε ότι είναι σημαντικό να δοθεί μεγαλύτερη προβολή στην από κοινού διαδικασία διαμόρφωσης της σύστασης και στη μακροπρόθεσμη εμπειρογνομosύνη στην υλοποίηση των ευρωπαϊκών προγραμμάτων εθελοντισμού, αλληλεπιδρώντας με εκατοντάδες εθελοντές, μέντορες και οργανώσεις, οι οποίες αντικατοπτρίζονται στην ακόλουθη επιχειρηματολογία.

II.A. Οργανωτική διαχείριση

Σύμφωνα με την εμπειρία που έχει συγκεντρωθεί κατά τη διάρκεια αρκετών ετών του προγράμματος ΕΕΥ (EVS), αυτό που έχει αποδειχθεί είναι ότι υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες οι οργανώσεις υπάρχουν/λειτουργούν κυρίως λόγω έργων ΕΕΥ, δημιουργώντας μια σχέση εξάρτησης μεταξύ της έγκρισης και υλοποίησης των σχεδίων και της «επιβίωσης» του οργανισμού (είτε οργανισμούς φιλοξενίας είτε οργανισμούς αποστολής).

Η ύπαρξη αυτή λόγω των έργων ΕΕΥ δεν βασίζεται μόνο στη χρηματοδότηση, αλλά και στην έλλειψη επαρκούς προσωπικού για την προώθηση των δραστηριοτήτων που υλοποιούνται από τους οργανισμούς. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο μπορεί να συμβεί ότι οι εθελοντές βρίσκουν ότι ασχολούνται περισσότερο με μια εργασιακή θέση παρά με μια πραγματική εθελοντική δραστηριότητα, με μεγαλύτερες ευθύνες και καθήκοντα, και εκτελούν καθήκοντα και δραστηριότητες που υπερβαίνουν τις βασικές εθελοντικές δράσεις.

Για να αποφευχθεί αυτή η κατάσταση, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η πραγματική ανάγκη και ο στόχος του προτεινόμενου σχεδίου, διευκρινίζοντας επίσης στους οργανισμούς, για παράδειγμα εντός του οδηγού του ΕΣΑ, ποιες ενέργειες πρέπει να ακολουθηθούν για την αναγνώριση της δράσης ως "εθελοντική δραστηριότητα" στο πλαίσιο του προγράμματος.

Η επικοινωνία μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερομένων είναι ζωτικής σημασίας, αλλά και η επιτήρηση που διενεργείται πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το σχέδιο.

Το ESC Resource Centre and SALTO Youth Resource Centres θα έχουν ρόλο επίβλεψη¹, σύμφωνα με τον Οδηγό του ΕΣΑ. Αυτή η δράση παρακολούθησης μπορεί να είναι πραγματικά αποτελεσματική εάν υπάρξει συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων, αλλά κυρίως συντονισμός στον τρόπο με τον οποίο οι διάφοροι παράγοντες επικοινωνούν και ενεργούν στο πλαίσιο της υλοποίησης των σχεδίων. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο θα πρέπει να υπάρξουν περισσότερες συνέργειες μεταξύ εθελοντικών προγραμμάτων πλήρους απασχόλησης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και ΕΣΑ, οδηγώντας σε μια πιο συντονισμένη προσέγγιση και περισσότερη ευελιξία του προγράμματος, ικανή να αντιμετωπίσει τυχόν γεωπολιτικές αλλαγές που μπορεί να απαιτήσουν από τα προγράμματα αυτά, αλλαγή ή προσαρμογή.

Ταυτόχρονα, θα πρέπει να δημιουργηθούν ειδικές ad hoc συναντήσεις σχετικά με την καθοδήγηση (πρόσωπο με πρόσωπο ή ακόμη και μέσω διαδικτυακών συναντήσεων) σε εθνικό επίπεδο, οι οποίες θα ξεκινήσουν από τις Εθνικές Υπηρεσίες και με σκοπό να συγκεντρώσουν τους οργανισμούς, τους μέντορες τους και ενδεχομένως, τους εκπαιδευτές που εκπαιδεύουν εθελοντές κατά τη διάρκεια των εκπαιδεύσεων Άφιξης και Ενδιάμεσης αξιολόγησης (On Arrival - Mid term Evaluation Trainings) (είτε εργάζονται στο πλαίσιο των Εθνικών Pool of Trainers ή όχι). Οι συναντήσεις αυτές θα επιτρέψουν σε όλους τους ενδιαφερόμενους να ενημερώνονται για την κατάσταση σε εθνικό επίπεδο που αφορά την καθοδήγηση (mentoring) και τις ιδιαιτερότητές της, για τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι οργανισμοί στην εφαρμογή του ρόλου μεντόρων και για την ανατροφοδότηση των εθελοντών. Θα προωθήσουν επίσης την ανάπτυξη νέων στρατηγικών βασισμένων σε θετικά παραδείγματα αλλά και θα βοηθήσουν στη διατύπωση συνεκτικών και ενοποιημένων μηνυμάτων σχετικά με το ρόλο της διαδικασίας καθοδήγησης, τα οποία στη συνέχεια μεταδίδονται από εκπαιδευτές, οργανισμούς και επίσης από την Εθνική Υπηρεσία, στις διαφορετικές στιγμές αλληλεπίδρασης με τους εθελοντές και τους μέντορες, μειώνοντας τους κινδύνους διαφορετικών αντιλήψεων, παρερμηνειών ή αντιφατικών προσδοκιών σχετικά με αυτό το ρόλο.

¹ The European Solidarity Corps Guide, https://ec.europa.eu/youth/sites/youth/files/2019_european_solidarity_corps_guide2_clean.pdf

II.B . Συσχέτιση μεταξύ της υπηρεσίας των προγραμμάτων εθελοντισμού και των πραγματικών κοινωνικών αναγκών

Έχει αποδειχθεί ότι μερικές φορές οι εθελοντές επιστρέφουν στην πατρίδα τους από το πρόγραμμα εθελοντισμού τους, έχοντας ζήσει σε ένα είδος ουτοπίας "Dream Bubble", που περιλαμβάνει τόσο τα καθήκοντά τους όσο και τις καθημερινές τους δραστηριότητες, στο πλαίσιο της επαγγελματικής ανάπτυξης, αλλά και τις προσωπικές τους προκλήσεις και ανάπτυξη, πράγμα που τους οδηγεί στο να μην αντιμετωπίζουν τις τοπικές πραγματικότητες. Με τον τρόπο αυτό, κατά την μεταβατική φάση του σχεδίου εθελοντισμού, δυσκολεύονται να ενταχθούν στην τοπική τους κοινότητα ή στη φιλοξενούσα χώρα, εάν αποφασίσουν να μετακινηθούν σε άλλη χώρα (δηλ. Εκείνη όπου πραγματοποίησαν το σχέδιο εθελοντισμού). Αυτό οδηγεί μερικές φορές σε γενικό αποπροσανατολισμό και αίσθηση αποτυχίας για τους "πρώην εθελοντές", επειδή αισθάνονται ότι είναι ανίκανοι σε οποιαδήποτε πραγματικότητα. Επιπλέον, οι δεξιότητές τους που αποκτήθηκαν μέσω προγραμμάτων εθελοντισμού, δεν αναγνωρίζονται πάντοτε πλήρως από τους μελλοντικούς εργοδότες.

Για να γεφυρωθεί αυτό το χάσμα, ιδανικά οι εθελοντές του ΕΣΑ πρέπει να τοποθετηθούν σε σχέδια όπου μπορούν να αναλάβουν τις ευθύνες τους παράλληλα με τους τοπικούς εθελοντές και με αυτόν τον τρόπο να κατανοήσουν καλύτερα την τοπική εθελοντική πραγματικότητα και να συμβάλλουν στους τοπικούς εθελοντικούς στόχους. Με αυτόν τον τρόπο, αναπτύσσεται μια αίσθηση πως ανήκουν στην τοπική διάσταση, καθιστώντας ευκολότερη τη διαδικασία προσαρμογής μετά τον εθελοντισμό. Η ενσωμάτωση στην τοπική κοινότητα επιτρέπει στους εθελοντές να διατηρούν μια σύνδεση εκτός του εθελοντικού έργου, αντιμετωπίζοντας διαφορετικές καταστάσεις, αντιδράσεις και συμπεριφορές από εκείνες του σχεδίου τους και δημιουργώντας ένα δίκτυο έξω από τη συνηθισμένη ή πιο γνωστή δομή του οργανισμού, διευρύνοντας έτσι κύκλους γνώσης και ευαισθητοποίησης.

Επιπλέον, ο συντονισμός των μέσων επικύρωσης των δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσω της μη τυπικής και άτυπης μάθησης (όπως το Youthpass, τα πιστοποιητικά του ΕΣΑ κλπ.) αποτελεί πλεονέκτημα για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου ετών μη απασχόλησης ή / και ανεργίας που πολλοί εθελοντές αντιμετωπίζουν μετά την υπηρεσία τους.

II.C. Επαναπροσδιορισμός της ορολογίας της διαδικασίας καθοδήγησης (mentoring)

Η καθοδήγηση είναι μια διαδικασία που θεωρείται σημαντικότερη από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς στο πρόγραμμα του ΕΣΑ. Παρά την αναμφισβήτητα αναγνωρισμένη σημασία του, ο ρόλος του μέντορα εξακολουθεί να πάσχει από την έλλειψη κοινού ορισμού και σαφήνειας των ευθυνών που περιλαμβάνονται στον ρόλο, κατά τις διάφορες στιγμές ολοκλήρωσης της διαδικασίας του έργου. Αυτή η διαφορά δεν είναι μόνο ορατή μεταξύ των διαφόρων φορέων σε διαφορετικά επίπεδα (εθελοντές, οργανώσεις, ΝΑ και θεσμικά όργανα της ΕΕ), αλλά και μεταξύ των διαφόρων χωρών, καθιστώντας μερικές φορές δύσκολη, αν όχι αδύνατη, τη συνεργασία και την υλοποίηση των σχεδίων.

Απαιτείται συντονισμός και αυτός μπορεί να θεωρηθεί ως λύση σε όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με το ρόλο του μέντορα. Ένας πανευρωπαϊκός αποδεκτός ορισμός σχετικά με το ποιος είναι οι μέντορας και ποιος είναι ο ρόλος του, καθώς και κάθε άλλο βήμα προς την κατεύθυνση στην αποσαφήνιση και της οικοδόμησης της καθοδηγητικής διαδικασίας και των ελάχιστων προτύπων είναι απαραίτητο και μπορεί να δημιουργηθεί σε συνεργασία και συνεννόηση. Οι Εθνικές Υπηρεσίες θα πρέπει να αναλάβουν πρωτοβουλία για τον καθορισμό του ρόλου των καθοδηγητών με βάση την πραγματικότητα των διαπιστευμένων οργανώσεων τους και των σχεδίων του ΕΣΑ στη χώρα, καθοδηγώντας τον καθορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων βάσει του Οδηγού του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης². Οι Εθνικές Υπηρεσίες θα πρέπει να διαθέτουν χρηματοδότηση που θα υποστηρίζει κατάρτιση ειδικά εστιασμένη στη καθοδήγηση, τη δημιουργία και τη διαμόρφωση εθνικών κοινοτήτων καθοδηγητών/μεντόρων.

Επιπλέον, οι μέντορες δεν είναι πάντοτε επαρκώς προετοιμασμένοι για να αντιμετωπίσουν συγκεκριμένες περιπτώσεις στις οποίες καλούνται να παρέμβουν, ιδίως εκείνες που σχετίζονται με τους τομείς ψυχολογικής / διανοητικής, μαθησιακής και προσωπικής στήριξης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, λόγω έλλειψης επαρκούς γνώσης ή εμπειρίας για την ταυτοποίησή του, για τους καθοδηγητές είναι δύσκολο να καθοριστεί ένα όριο όπου ο δικός τους ρόλος οριοθετείται και πρέπει να παρέμβει ένας εμπειρογνώμονας. Οι συντονιστές και οι μέντορες θα πρέπει να ορίσουν τα όρια μαζί, στην αρχή κάθε σχεδίου, λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες καταστάσεις και πόρους, τα προφίλ εθελοντών και τις ανάγκες, καθώς και τους περιορισμούς, κάνοντας σχέδια για την υλοποίηση του ρόλου υποστήριξης και συνεχώς την αναθεώρησή τους. Οι οργανισμοί φιλοξενίας θα

² The European Solidarity Corps Guide, https://ec.europa.eu/youth/sites/youth/files/2019_european_solidarity_corps_guide2_clean.pdf

πρέπει να είναι σε θέση να χωρίζουν τον πολύπλοκο ρόλο του μέντορα μεταξύ διαφορετικών ατόμων με διαφορετικά προσόντα, ανάλογα με τις ανάγκες κάθε εθελοντή και αυτό μπορεί να προέλθει μόνο από μια κατάλληλη διαδικασία προετοιμασίας πριν από τις εθελοντικές δραστηριότητες και από μια συνεχή διαδικασία παρακολούθησης του σχεδίου. **Μία προηγούμενη γνώση του σχεδίου του ΕΣΑ και των ιδιαιτεροτήτων του σχεδίου υπηρεσίας**, καθώς και τα καθήκοντα και οι δραστηριότητες των εθελοντών και το προφίλ τους, είναι ζωτικής σημασίας για να μπορούν οι μέντορες να διαδραματίσουν ένα ποιοτικό ρόλο. Επιπλέον, οι οργανώσεις πρέπει να φροντίσουν ώστε οι καθοδηγητές να εξοικειωθούν με το αντικείμενο της καθοδήγησης και τους διάφορους πόρους που διαθέτει ο οργανισμός (για παράδειγμα η οργανισμός θα μπορούσε να διαθέτει τη συνεργασία με ένα ψυχολόγο ή έναν εκπαιδευτικό που μπορεί να υποστηρίξει τους καθοδηγητές ή ο οργανισμός να διαθέτει τη σύνδεση με εξειδικευμένο οργανισμό στην τοπική κοινότητα, ο οποίος μπορεί να αξιοποιηθεί, για παράδειγμα σε περίπτωση που απαιτείται πρόσθετη υποστήριξη για ευαίσθητες περιπτώσεις).

Υπάρχει μια σύγχυση σχετικά με τους **περιορισμούς του ρόλου του καθοδηγητή**. Από τη μια πλευρά, οι καθοδηγητές κατηγορούνται ότι δεν είναι επαρκώς δραστήριοι, ενώ από την άλλη πλευρά πως εμπλέκονται υπερβολικά στη ζωή του εθελοντή, κατά τη διάρκεια του έργου (ανάλογα με το προσωπικό στυλ καθοδήγησης και την προσωπικότητά του). Παρά τις θετικές και αρνητικές υποκειμενικές εμπειρίες που σχετίζονται με συγκεκριμένες διαρθρωτικές καταστάσεις, η γενική σύγχυση σχετικά με το ρόλο του μέντορα είναι: έλλειψη συντονισμού, εντελώς διαφορετικοί ορισμοί και αντιλήψεις ή ερμηνείες σχετικά με το ρόλο του μέντορα, κενό μεταξύ του ρόλου που διαδραματίζουν αλλά και πολλές φορές και όσον αφορά την ικανότητά τους να διευκολύνουν τον προβληματισμό σχετικά με την εκμάθηση και να καθοδηγήσουν τους εθελοντές να συνειδητοποιήσουν τις επιπτώσεις του έργου. Αυτό προκύπτει από τις απαντήσεις που ελήφθησαν στις έρευνές μας, σχετικά με την ανάγκη να δοθεί στους μέντορες πρόσβαση στην κατάρτιση, στα μαθήματα ξένων γλωσσών και στην ανταλλαγή εμπειριών, όπου μπορούν να μάθουν ο ένας από τον άλλο και να συμπληρώσουν κάποια κενά. Η υποστήριξη στην επίλυση πιθανών ερωτήσεων σχετικά με το ρόλο των συμβούλων θα μπορούσε να προέλθει και από την αλλαγή της διατύπωσης "μέντορας", που μπορεί να θεωρηθεί εκφοβιστικός (τόσο για τον εθελοντή όσο και για τον μέντορα), καθώς μπορεί να ασκήσει μεγάλη πίεση στον μέντορα να εκτελεί ένα υψηλό έργο παροχής συμβουλών ή μπορεί ακόμη και να υποδηλώνει την ανάγκη υποστήριξης ή ανικανότητας αντιμετώπισης, ότι ο εθελοντής δεν αισθάνεται ή αναγνωρίζει και ως εκ τούτου μπορεί να απορρίψει την ανάγκη ενός μέντορα κατά τη διάρκεια του έργου. Αντ' αυτού, ίσως είναι πιο χρήσιμο να χρησιμοποιήσετε πιο συγκεκριμένη διατύπωση για τον ρόλο, αντικαθιστώντας το με μια φράση, όπως **"πρόσωπο που υποστηρίζει την προσωπική ευημερία του**

εθελοντή". Αυτή η διαφορετική διατύπωση αντικατοπτρίζει καλύτερα τον συγκεκριμένο ρόλο των μέντορα, αποφεύγοντας την ασάφεια που φέρνει η λέξη "μέντορας" (επίσης λόγω του τρόπου με τον οποίο μπορεί να μεταφραστεί σε διαφορετικές γλώσσες ή να γίνει κατανοητός σε διαφορετικούς πολιτισμούς), συνδέοντας περισσότερο την πραγματική ευθύνη της φροντίδας για τη γενική κατάσταση της ευημερίας του εθελοντή και ταυτόχρονα να είναι πιο κοντά στην προσέγγιση των μεντόρων των πραγματικών περιστατικών και να μειώσει το βάρος που βάζει η λέξη "μέντορας" στους ώμους των ενδιαφερομένων για να αναλάβουν αυτό το ρόλο, χωρίς να μειωθεί η σημαντικότητα του ρόλου.

Παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν ήδη οργανωθεί και υλοποιηθεί εκπαιδεύσεις, δεν τυχάνουν πάντα την αναμενόμενη συμμετοχή και εμπλοκή των καθοδηγητών. Οι λόγοι οφείλονται κυρίως στην έλλειψη αναγνώρισης των προσπαθειών τους από τους άλλους παράγοντες που εμπλέκονται στη διαδικασία, με αποτέλεσμα μια γενική αποθάρρυνση. Η κατοχύρωση μιας **αναγνώρισης των προσπαθειών τους**, η οποία θα μπορούσε να αντιπροσωπεύεται από ένα βραβείο ή μια οικονομική υποστήριξη, μπορεί να επηρεάσει θετικά τα κίνητρά τους και ίσως το ενδιαφέρον και τη δέσμευσή τους να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους και τις ικανότητές τους για καλύτερη καθοδήγηση. Επίσης, η δημιουργία μιας **"κοινότητας μέντορα"** θεωρείται ως ένα θετικό πρόσθετο στοιχείο στήριξης, προκειμένου να διαδραματίσει τον ρόλο του για περισσότερο παρατεταμένες χρονικές περιόδους και σε μεγαλύτερο βάθος, βρίσκοντας επίσης κίνητρα για την προσωπική ανάπτυξή τους.

II.D Κατανομή πόρων για το πρόγραμμα καθοδήγησης

Αυτό που προκύπτει από όλες τις προηγούμενες συστάσεις, είναι ότι το πρόγραμμα καθοδήγησης πρέπει να βελτιωθεί και να διαρθρωθεί καλύτερα στο πλαίσιο του προγράμματος ΕΣΑ και στη συνέχεια κατά την υλοποίηση των σχεδίων (σε σύγκριση με την προηγούμενη εκδοχή του στην ΕΕΥ) την ποιότητα που επιδιώκει.

Περαιτέρω εκπαιδεύσεις απαιτούνται με θέμα το ρόλο των καθοδηγητών, με την κατανόηση συγκεκριμένων εγγράφων που είναι ζωτικής σημασίας για τους εθελοντές (Youthpass, Πιστοποιήσεις ΕΣΑ, εκθέσεις που θα συνταχθούν στο τέλος του έργου), καθώς και μαθήματα γλωσσών για συμβούλους, σεμινάρια ή εργαστήρια για τη δουλειά τους με τους εθελοντές, καθώς και για την ανταλλαγή εμπειριών για όλους τους ενδιαφερόμενους. Αυτά θα ήταν πολύτιμα ώστε όχι μόνο να αντανακλούν στις προσωπικές ικανότητες των μεντόρων που αποκτήθηκαν, αλλά και να τους επιτρέψουν να μάθουν πώς να χειρίζονται τις εμπειρίες που βιώνουν.

Οι οργανισμοί θα πρέπει να μπορούν να αφιερώνουν χρόνο και χρηματοδότηση σε συναντήσεις/ εκπαιδεύσεις πριν και μετά με τους καθοδηγητές τους, αλλά θα πρέπει επίσης να εκπαιδεύονται στον τρόπο σχεδιασμού ποιοτικών εθελοντικών σχεδίων που λαμβάνουν υπόψη τις πραγματικές ανάγκες της κοινότητας αλλά έχουν και υγιείς υποστηρικτικούς μηχανισμούς και στρατηγικές, οι οποίες βασίζονται σε πραγματικές οργανωτικές υποδομές. Οι οργανώσεις διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στον καθορισμό του τρόπου με τον οποίο θα καθοριστεί η σχέση καθοδήγησης και είναι ζωτικής σημασίας οι οργανώσεις και οι μέντορες να έχουν σαφή ρύθμιση της δικής τους σχέσης και συνεργασίας, καθ 'όλη τη διάρκεια του σχεδίου, καθορίζοντας τις ευθύνες τους έναντι του άλλου, αυτά που απαιτούνται από τη σχέση μέντορα-εθελοντή. Αυτό μπορεί να επιτρέψει την καλύτερη επικοινωνία και κατανόηση μεταξύ των δύο φορέων, αλλά και μια καλύτερη υποστηρικτική δράση των μέντορα έναντι των εθελοντών, στην πραγματικότητα που ζουν οι οργανώσεις. Βραβεία ή χρηματοδότηση (με τη μορφή μέσων καθοδήγησης ή πόρων για τις δραστηριότητες οι μέντορες θέλουν να αναπτύξουν - δηλαδή γραφική ύλη, φυσικούς χώρους, συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα αφιερωμένο στις δραστηριότητες, ένα συγκεκριμένο δωμάτιο όπου ο μέντορας έχει "γραφείο", εκτός των δραστηριοτήτων για τις συνεδριάσεις του μέντορα-εθελοντή) αναγνωρίζοντας το ρόλο των μέντορα και υποστηρίζοντάς τους μέσα από τις δραστηριότητές τους, μπορεί να τους δώσει την αίσθηση ότι μπορούν να έχουν αντίκτυπο στο συνολικό έργο εθελοντισμού, δημιουργώντας και κτίζοντας το σχέδιο με δικές του παρεμβάσεις, υποστηρίζοντας τον εθελοντή με διάφορους τρόπους και με διαφορετικές μεθόδους και προσεγγίσεις, καθιστώντας τον ενεργό παράγοντα σε ολόκληρο το έργο, όχι ένα παθητικό παράγοντα, τοποθετημένο εκεί για να ακούσετε μόνο τους εθελοντές να διαμαρτύρονται.

Θα πρέπει να εγκριθεί και να κατανεμηθεί ένα ειδικό κονδύλι του προϋπολογισμού που να αφιερώνεται στη συνεχή βελτίωση και συντονισμό του συστήματος καθοδήγησης. Αυτή η πρόσθετη οικονομική στήριξη θα πρέπει να παρέχεται εκτός από τη χρηματοδοτική στήριξη που διατίθεται για ενισχυμένη καθοδήγηση (inclusion support) και δεν θα πρέπει να την αντικαταστήσει ή να την συμπεριλάβει, καθώς ανταποκρίνεται σε διαφορετική ανάγκη από εκείνη της ενσωμάτωσης των νέων με λιγότερες ευκαιρίες. Αυτός ο προϋπολογισμός πρέπει να αφιερωθεί στα εξής: δραστηριότητες υποστήριξης της ανάπτυξης και κατάρτισης των συμβούλων, σε οργανισμούς που υποστηρίζουν τις δραστηριότητές τους για μια επιτυχημένη διδακτική δομή και προσέγγιση.

III. Παράρτημα 2

Περιγραφή του Σχεδίου

Το σχέδιο **“EVS Realm: Masters of the Learning Path”** υλοποιήθηκε από το Pro Vobis - Εθνικό Κέντρο Πόρων για τον Εθελοντισμό - Ρουμανία (www.pronobis.ro) σε συνεργασία με το Πολιτιστικό Εργαστήρι Αγίων Ομολογητών - Κύπρος (www.politistiko-ergastiri.org), Stowarzyszenie ANAWOJ - Πολωνία (www.anawoj.org) και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Εθελοντισμού - Βέλγιο (www.europeanvolunteercentre.org), από την 1η Μαρτίου 2017 έως τις 31 Αυγούστου 2019 και χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο του προγράμματος **Erasmus+**, με αριθμό σύμβασης: 2016-3-RO01-KA205-035560.

Το σχέδιο είχε αρχικά ως στόχο την αύξηση της ποιότητας των έργων ΕΕΥ, που υλοποιήθηκαν σε όλη την Ευρώπη και ιδιαίτερα στις 4 χώρες εταίρους. Μετά την ανακοίνωση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2016 ότι η ΕΕΥ θα αντικατασταθεί από το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης, οι εταίροι του έργου παρακολούθησαν εκ του σύνεγγυς τη διαδικασία μετατροπής στο νέο πρόγραμμα και προσαρμόσαν το σχέδιο για να εξασφαλίσουν ότι τα αποτελέσματα είναι χρήσιμα για την ανάπτυξη της οργανωτικής ικανότητας των οργανώσεων που συμμετέχουν σε εθελοντές σε σχέση με τα σχέδια του ΟΣΑ, με ιδιαίτερη έμφαση στη διάσταση καθοδήγησης (mentoring), υποτιμημένη σε μεγάλο βαθμό και ανεπαρκώς χρησιμοποιούμενη στα σχέδια ΕΕΥ. Λαμβάνοντας αυτό υπόψη, οι εταίροι αποσκοπούσαν στη βελτίωση της ποιότητας των προτεινόμενων εθελοντικών εμπειριών του ΟΣΑ, στην ανάπτυξη μέσω των πόρων για τους συμβούλους που ασχολούνται με το ΟΣΑ και στην ευαισθητοποίηση των βασικών ενδιαφερομένων ως προς το ρόλο των μεντόρων και άλλων ατόμων υποστήριξης στην ενίσχυση της συνολικής ποιότητας και τον αντίκτυπο που δημιουργεί ένα σχέδιο του ΟΣΑ.

Και οι τέσσερις οργανισμοί δραστηριοποιούνται στον τομέα του εθελοντισμού γενικότερα και της ΕΕΥ και ειδικότερα του ΟΣΑ. Οι εταίροι έχουν εκτεταμένη εμπειρία στο έργο ΕΕΥ και τη διαχείριση εθελοντών και είναι ένθερμοι υποστηρικτές μιας ποιοτικής προσέγγισης σε όλα τα στοιχεία αυτών των έργων.

Το έργο είχε διάρκεια 30 μηνών και τα κύρια αποτελέσματά του ήταν τα ακόλουθα αποτελέσματα, τα οποία δημιουργήθηκαν ως πόροι για τους κύριους ενδιαφερόμενους σε ευρωπαϊκά προγράμματα εθελοντισμού:

1. **EVS Strong Houses Mastery Class** – ένα σχέδιο εκπαίδευσης για αρχάριους οργανισμούς που φιλοξενούν σχέδια ΕΣΑ - επικεντρώνεται στην οργανωτική διαχείριση σε σχέση με τον ποιοτικό σχεδιασμό του προγράμματος ΕΣΑ, δημιουργώντας ουσιαστικές μαθησιακές εμπειρίες για όλους τους συμμετέχοντες (εθελοντές, οργανισμούς, κοινότητα).
2. **Mentors' Initiation Journey Itinerary** – ένα σχέδιο εκπαίδευσης για τους μέντορες του ΕΣΑ (τρέχουσες ή μελλοντικές) ή άλλα άτομα υποστήριξης - που εστιάζονται στην κατανόηση και τον καθορισμό της διαδικασίας καθοδήγησης και του συνολικού ρόλου υποστήριξης που πρέπει να προσφέρεται στο πλαίσιο ενός προγράμματος εθελοντισμού του ΕΣΑ, ώστε να εξοπλιστεί ο φορέας υποστήριξης με τα απαραίτητα εργαλεία για την δημιουργία συστημάτων στήριξης προσαρμοσμένα στις ανάγκες, την προσωπικότητα και την εξέλιξη των εθελοντών που φιλοξενούνται.
3. **TreasureBox for Mentors and other support-persons in ESC** - μια έκδοση με σύνολο 26 δραστηριοτήτων για τους mentors του ΕΣΑ και άλλα άτομα στήριξης, συγκεντρωμένα σε μια εργαλειοθήκη δομημένη σε 4 κατηγορίες υποστήριξης, η καθεμία περιλαμβάνει προτάσεις δραστηριοτήτων και τεχνικών καθοδήγησης για διάφορες φάσεις μια σχέση καθοδήγησης και διαφορετικές ανάγκες καθοδήγησης.
4. **Policy Paper on ESC Quality** – Έγγραφο πολιτικής σχετικά με την ποιότητα του ΕΣΑ - που περιέχει συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής για τη βελτίωση του διακρατικού προγράμματος εθελοντισμού του ΕΣΑ, σύμφωνα με το σκεπτικό αυτών των συστάσεων που προέρχονται από την εμπειρία του έργου και των εταιρών, αλλά και την περιγραφή του ΕΣΑ και άλλων εθελοντικών προγραμμάτων στην Ευρώπη Ενημερωτικά δελτία ΕΕΥ / ΟΚΕ και άλλα ερευνητικά αποτελέσματα.

Το πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης (ESC)

IV.A. Πλαίσιο πολιτικής της ΕΕ

Η ιστορία της εθελοντικής υπηρεσίας στην Ευρώπη διαφέρει από χώρα σε χώρα. Ενώ ορισμένες χώρες έχουν μακρόχρονες εθελοντικές παραδόσεις, άλλα κράτη της ΕΕ μόλις αρχίζουν να δημιουργούν τη δική τους κουλτούρα εθελοντικής δράσης. Όπως φαίνεται από τη δημοσίευση **Volunteering Infrastructure in Europe Publication**³, η κατάσταση του εθελοντισμού στην Ευρώπη στερείται συντονισμού, επηρεάζεται από διαφορετικούς ορισμούς, αντιλήψεις και νομικά πλαίσια (όπου υπάρχουν). Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η παρουσία ευρωπαϊκών προγραμμάτων εθελοντισμού συνέβαλε στην πραγματοποίηση ενός βήματος προς την κατεύθυνση της κοινής αντίληψης του εθελοντισμού, ιδίως των προγραμμάτων και δραστηριοτήτων εθελοντισμού που επικεντρώνονται στους νέους. Ο εθελοντισμός δίνει την ευκαιρία όχι μόνο να υποστηρίξει τις ανάγκες της κοινότητας και να αυξήσει τις προσωπικές και επαγγελματικές δεξιότητες του εθελοντή, αλλά και να ενισχύσει το αίσθημα της ευρωπαϊκής και διεθνούς ταυτότητας. Ο εθελοντισμός στο εξωτερικό ή στο εσωτερικό της χώρας, μέσα στη δομή ενός ευρωπαϊκού προγράμματος, κάνει τις σχέσεις με άλλες πραγματικότητες, ακόμα και εκείνες που απέχουν πολύ από τις συνηθισμένες, να πλησιάσουν, δημιουργώντας ένα ισχυρότερο αίσθημα αλληλεγγύης και συναναστροφής.

Η παρουσία ευρωπαϊκών προγραμμάτων εθελοντισμού όχι μόνο υποστηρίζει τη γενική δημιουργία και ανάπτυξη δραστηριοτήτων εθελοντισμού αλλά και υποστηρίζει την αναγνώριση και την επικύρωση των δεξιοτήτων και δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσω του εθελοντισμού, χάρη στις πιστοποιήσεις, στα συγκεκριμένα βήματα που πρέπει να επιτύχουν οι εθελοντές και οι οργανισμοί αποστολής και φιλοξενίας, μέσω ολόκληρης της υλοποίησης του έργου:

³ Volunteering Infrastructure in Europe Publication, 2012, Brussels, Belgium, https://issuu.com/european_volunteer_centre/docs/volunteering_infrastructure_in_europe, last seen January 11th 2019

Η διαφάνεια και η αναγνώριση όλων των ειδών δεξιοτήτων και προσόντων είναι απαραίτητη προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα στους ευρωπαϊούς πολίτες να έχουν πρόσβαση σε ευκαιρίες να είναι πραγματικά κινητές μεταξύ της απασχόλησης, των ευκαιριών μάθησης ή εντός και μεταξύ των χωρών.

Τα συστήματα, τα εργαλεία και οι υποστηρίξεις πρέπει να βελτιώσουν την προβολή των δεξιοτήτων και των προσόντων που αποκτώνται σε διαφορετικά περιβάλλοντα και να δημιουργήσουν εμπιστοσύνη και κατανόηση των προσόντων από διαφορετικά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Σύμφωνα με την Αρχή 1 του Ευρωπαϊκού Πυλώνα των Κοινωνικών Δικαιωμάτων "Όλοι έχουν το δικαίωμα στην ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση, προκειμένου να διατηρήσουν και να αποκτήσουν δεξιότητες που τους επιτρέπουν να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζονται με επιτυχία τις μεταβάσεις στην αγορά εργασίας". Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, είναι σημαντικό να παρασχεθούν συστήματα επικύρωσης για τη μη τυπική και άτυπη μάθηση που αποκτήθηκε μέσω δραστηριοτήτων όπως ο εθελοντισμός.

Πρόσφατες εμπειρίες έχουν δείξει το γεγονός ότι οι εθελοντές αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της υποστήριξης που προσφέρεται στους ανθρώπους που αναζητούν καταφύγιο στην Ευρώπη. Είναι ένα σημερινό παράδειγμα και ένα ορατό σύμβολο της σπουδαιότητας των εθελοντών και του τρόπου με τον οποίο ενσωματώνουν τις ευρωπαϊκές αξίες, συμβάλλουν στην ανθεκτικότητα και είναι διαθέσιμα για να προσφέρουν ευέλικτες και ρεαλιστικές λύσεις στις κοινές προκλήσεις.

Η Ευρώπη υπενθυμίζεται μέσω αυτής της κατάστασης ότι αν πρέπει να μεγιστοποιηθεί το δυναμικό αυτών των Χεριών Βοήθειας να προσφέρουν Ελπίδα για την Ευρώπη, τότε πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη η οργανωτική υποδομή για να είναι ευπρόσδεκτες, να αναγνωριστούν και να αξιολογηθούν. Μόνο με αυτό τον τρόπο θα παρασχεθούν επαρκείς ποιοτικές εθελοντικές δράσεις, με την ικανότητα να αξιοποιήσουν τον ενθουσιασμό, τη δέσμευσή τους και την ενέργεια τους. Στο πλαίσιο αυτό, η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επικύρωση της άτυπης και άτυπης μάθησης (2012)⁴ το δικαίωμα επικύρωσης είναι θεμελιώδους σημασίας, διότι "η αναγνώριση αφορά τόσο το άτομο όσο και το μέσο για να κερδίσει την αυτογνωσία και να νιώσει τις ικανότητές του και (όπως τα ιδρύματα τυπικής εκπαίδευσης, οι εργοδότες και οι φορείς της κοινωνίας γενικά), ως μέσο για την καλλιέργεια ευκαιριών για την οικοδόμηση συνεργειών και τη συνεργασία μεταξύ

⁴ Council Recommendation on the validation of non-formal and informal learning (2012/C 398/01), Council of the European Union, December 20th 2012, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32012H1222\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32012H1222(01)), Last seen September 11th 2018

τους»⁵. Για να επιτευχθεί αυτό, ο συντονισμός είναι θεμελιώδης προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης αναγνώριση των δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσω δραστηριοτήτων μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

Ένα βασικό έγγραφο στη διαδικασία συντονισμού είναι η Ατζέντα Πολιτικής για τον Εθελοντισμό στην Ευρώπη - Policy Agenda for Volunteering in Europe P.A.V.E., η οποία παρέχει συστάσεις πολιτικής για ένα πιο αποτελεσματικό και αποτελεσματικό πλαίσιο πολιτικής στην Ευρώπη για την υποστήριξη και προώθηση των εθελοντών, των εθελοντών και των οργανώσεων που συμμετέχουν σε εθελοντικά προγράμματα:

Το P.A.V.E. στοχεύει στην εξασφάλιση μόνιμης κληρονομιάς για το Ευρωπαϊκό Έτος Εθελοντισμού 2011 (EYV 2011), ενθαρρύνοντας όλους τους ενδιαφερόμενους να αντιμετωπίσουν τις ελλείψεις των τρεχουσών πολιτικών. Το P.A.V.E. οι συστάσεις προωθούν και υποστηρίζουν τον εθελοντισμό ως επίδειξη των ευρωπαϊκών αξιών, παρέχοντας ένα όχημα για την ενεργό συμμετοχή του πολίτη και συμβάλλοντας στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη κεφαλαίου. Το P.A.V.E υπογραμμίζει την ανάγκη μιας προσέγγισης εταιρικής σχέσης η οποία να συνεπάγεται ότι όλοι οι ενδιαφερόμενοι θα συνεχίσουν να εργάζονται για την παροχή μιας υποδομής εθελοντισμού στην Ευρώπη. Μια τέτοια υποδομή θα περιλάμβανε κατάλληλους και αναγκαίους μηχανισμούς υποστήριξης για τους εθελοντές και τις οργανώσεις που συμμετέχουν σε εθελοντές, συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης και βιώσιμης χρηματοδότησης. Θα πρέπει να παρέχει συνεκτικές και οριζόντιες προσεγγίσεις πολιτικής που θα μειώνουν τα εμπόδια στον εθελοντισμό και θα συνεπάγονται την ανάπτυξη κατάλληλων πλαισίων για τους εθελοντές και τις οργανώσεις που συμμετέχουν σε εθελοντικά προγράμματα, μεταξύ των οποίων η αναγνώριση των δικαιωμάτων και των ευθυνών τους.⁶

⁵ Validation Of Non-formal Education In The Youth Sector: Key Success Factors & Recommendations, European Youth Forum, 2016, <https://www.youthforum.org/sites/default/files/publication-pdfs/Publication-Validation-NFE.pdf>, Last seen January 15th 2019

⁶ Policy Agenda for Volunteering in Europe (P.A.V.E.), EYV 2011 Alliance, 2011,

IV.B. Το πρόγραμμα ΕΣΑ

Στις 14 Σεπτεμβρίου 2016, ο Πρόεδρος Juncker⁷, έθιξε την ιδέα ενός Σώματος Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης.

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης στοχεύει στην ενίσχυση της αλληλεγγύης στην ευρωπαϊκή κοινωνία, στην προσέλκυση νέων και οργανισμών σε προσβάσιμες και υψηλής ποιότητας δραστηριότητες αλληλεγγύης. Προσφέρει στους νέους ευκαιρίες να επιδείξουν αλληλεγγύη, να εκφράσουν τη δέσμευσή τους προς όφελος των κοινοτήτων και να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση προκλήσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ταυτόχρονα, οι νέοι αυτοί έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους και να αποκτήσουν κάποια ανεκτίμητη ανθρώπινη εμπειρία στη διαδικασία.

Με προϋπολογισμό 375,6 εκατ. ευρώ για το 2018-2020⁸, προσφέρει ευκαιρίες στους νέους να διεξάγουν εθελοντικές δραστηριότητες, πρακτικές ασκήσεις και θέσεις εργασίας και να διαχειρίζονται τα δικά τους προγράμματα αλληλεγγύης⁹. Το Σώμα της Ευρωπαϊκής Αλληλεγγύης στηρίζεται στα επιτεύγματα πλέον των 25 ετών ευρωπαϊκών προγραμμάτων στους τομείς του εθελοντισμού και της νεολαίας, ιδίως όσον αφορά την εμπειρία της Ευρωπαϊκής Εθελοντικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ).

IV.B.1. Το πρόγραμμα ΕΕΥ

Η Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία (ΕVS) ήταν ένα διεθνές πρόγραμμα εθελοντισμού που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του επίσημου προγράμματος Νεολαία με στόχο την ανάπτυξη αλληλεγγύης, αμοιβαίας κατανόησης και ανοχής μεταξύ των νέων και την προώθηση της ενεργού συμμετοχής στα κοινά¹⁰.

Η Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία ξεκίνησε το 1996 ως πιλοτική δράση, αλλά δεδομένης της επιτυχημένης έναρξης της, η Επιτροπή ξεκίνησε το κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για την εθελοντική υπηρεσία που λειτούργησε κατά την περίοδο 1998-1999¹¹. Από τότε, περίπου 100.000 νέοι, ηλικίας 17 έως 30 ετών, συμμετείχαν στην ΕΕΥ, έχοντας την ευκαιρία να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους

⁷ Communication From The Commission To The European Parliament, The Council, The European Economic And Social Committee And The Committee Of The Regions, A European Solidarity Corps (COM(2016) 942 final), Brussels, December 7th 2016, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1481272643295&uri=COM:2016:942:FIN>

⁸ "Agreement Reached on the new European Solidarity Corps", Press Release CUL Committee, European Parliament, June 27th 2018, <http://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20180618IPR06042/agreement-reached-on-new-eu-solidarity-corps>

⁹ European Solidarity Corps State of Play, European Commission, June 2018, https://europa.eu/youth/sites/default/files/0036_youth-2018-05_esc-factsheet_26june-02.pdf

¹⁰ "The European Voluntary Service Programme", Voluntary Service International, <https://www.vsi.ie/volunteer/european-voluntary-service.html>, last seen September 11th 2018

¹¹ European Voluntary Service celebrates 20 years in 2016, DG EAC European Commission, https://ec.europa.eu/youth/news/20151205-european-voluntary-service-20-years_en, Last seen September 11th 2018

μέσω διεθνών προγραμμάτων εθελοντισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση και πέραν αυτής¹².

Έδωσε τη δυνατότητα σε όλους τους νέους που διαμένουν νομίμως στην Ευρώπη να διεξάγουν μια διεθνή εθελοντική υπηρεσία σε έναν οργανισμό ή σε δημόσιο φορέα στην Ευρώπη, την Αφρική, την Ασία ή τη Νότια Αμερική για περίοδο από 2 έως 12 μήνες. Πρόβλεψε την επιστροφή των εξόδων ταξιδιού και την πλήρη κάλυψη των δαπανών για φαγητό και διαμονή του διεθνούς εθελοντή. Σε κάθε έργο υπήρχαν τρεις φορείς: ο εθελοντής, οι οργανισμοί αποστολής και φιλοξενίας και μία από τις χώρες που συμμετείχαν σε ένα σχέδιο έπρεπε να είναι κράτος μέλος της ΕΕ ή χώρα που έχει προσχωρήσει.

Το πρόγραμμα λειτούργησε βοηθώντας τους εθελοντές να έρθουν σε επαφή με διαπιστευμένους οργανισμούς φιλοξενίας. Οι οργανισμοί επέλεξαν τους εθελοντές που θα επιθυμούσαν να φιλοξενήσουν με βάση το ενδιαφέρον και τα κίνητρα που έφερε ο εθελοντής στο έργο και τον τρόπο με τον οποίο το προφίλ τους ταιριάζει στις προγραμματισμένες δραστηριότητες¹³. Το έργο αναμενόταν να λάβει χώρα σε χώρα διαφορετική από εκείνη στην οποία ζούσε ο εθελοντής. έπρεπε να είναι μη κερδοσκοπικός και απλήρωτος. να προσδώσουν προστιθέμενη αξία στον οργανισμό υποδοχής και στην τοπική κοινότητα · δεν υποτίθεται ότι συνεπάγεται υποκατάσταση θέσεων εργασίας ούτε υποκατάστατο της στρατιωτικής θητείας¹⁴. Γενικά, η ΕΕΥ χρησίμευσε για την προώθηση της παγκόσμιας ειρήνης, του διαλόγου, της ανεκτικότητας και της αλληλεγγύης. και συμβάλλουν στην οικοδόμηση μακροχρόνιων και σταθερών εταιρικών σχέσεων.

IV.B.2. Καθοδήγηση (Mentoring) στην ΕΕΥ

"Οι καθοδηγητές έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Εθελοντικής Υπηρεσίας ξεκινώντας από το Πρόγραμμα «Νεολαία σε Δράση» μέχρι σήμερα, το Πρόγραμμα Erasmus +. Κατά τη διάρκεια αυτών των ετών, η δομή στήριξης της ΕΕΥ έχει αναπτυχθεί από οργανώσεις υποδοχής και από Εθνικές Υπηρεσίες»¹⁵. Ο ρόλος του μέντορα γίνεται αντιληπτός από πολλούς που εμπλέκονται στο πρόγραμμα να επαναπροσδιορίζεται και να συμφωνείται συνεχώς με κάθε εθελοντή για κάθε έργο και οργάνωση.¹⁶ Το προφίλ ενός μέντορα

¹² Pierfelici L., "Mentoring and Pre-Departure Training in European Voluntary Service (EVS) Ideas, tools and suggestions for practice", Pesaro (IT), December 2016, <http://mobilitytoolkit.ie/wp-content/uploads/2017/12/EVS-Guide-to-Mentoring-and-Pre-Departure-Training-in-European-Voluntary-Service.pdf>

¹³ "The European Voluntary Service Programme", Voluntary Service International, <https://www.vsi.ie/volunteer/european-voluntary-servic.html>, last seen September 11th 2018 <https://www.vsi.ie/volunteer/european-voluntary-servic.html>

¹⁴ "European Voluntary Service", Volunteer Ireland, <https://www.volunteer.ie/resources/links/evs-links/>, Last seen September 11th 2018

¹⁵ Erasmus + Volunteering Activities, European Commission, https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/opportunities/individuals/young-people/european-voluntary-service_en, Last seen September 11th 2018

¹⁶ Kimming M., "Meant to be a mentor", SALTO Youth, Foundation for the Development of the Education System, Warsaw 2015, https://www.salto-youth.net/downloads/toolbox_tool_download-file-1300/2015%20EVS%20Meant%20%20be%20a%20Mentor.pdf?

εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την πραγματικότητα του έργου, το οργανωτικό πλαίσιο και τους ίδιους τους εθελοντές.¹⁷

IV.B.3. Η δομή του εθελοντισμού στο πλαίσιο του ΕΣΑ

Το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης συγκεντρώνει δύο συμπληρωματικά σκέλη: τον εθελοντισμό και τις επαγγελματικές δραστηριότητες.

Οι δραστηριότητες εθελοντισμού διακρίνονται μεταξύ: ατομικού εθελοντισμού · ομάδες εθελοντισμού και σχέδια αλληλεγγύης.

Ο ατομικός εθελοντισμός είναι μια μη αμειβόμενη δραστηριότητα αλληλεγγύης πλήρους απασχόλησης για χρονικό διάστημα από 2 έως 12 μήνες (ή 2 εβδομάδων έως 2 μηνών, ιδιαίτερα για τους νέους με λιγότερες ευκαιρίες). *“Αυτού του είδους η δραστηριότητα αλληλεγγύης θα δώσει στους νέους την ευκαιρία να συμμετέχουν στην καθημερινή εργασία των οργανισμών και να εκτελούν καθήκοντα που μπορούν να έχουν πραγματικό αντίκτυπο. Οι δραστηριότητες μπορούν να πραγματοποιηθούν είτε σε χώρα άλλη από τη χώρα διαμονής του συμμετέχοντα (διασυνοριακό) είτε στη χώρα διαμονής του συμμετέχοντος (εντός χώρας) ”.*¹⁸

Οι ομάδες εθελοντισμού είναι δραστηριότητες αλληλεγγύης που επιτρέπουν σε ομάδες από 10 έως 40 συμμετέχοντες του ευρωπαϊκού σωματίου αλληλεγγύης, από τουλάχιστον δύο διαφορετικές χώρες, να προσφέρουν εθελοντικά μαζί για περίοδο μεταξύ 2 εβδομάδων και 2 μηνών (αυτές οι δραστηριότητες αλληλεγγύης θα μπορούσαν να συμβάλουν ιδιαίτερα στην ένταξη των νέων με λιγότερες ευκαιρίες)¹⁹.

Οι συμμετέχοντες καλύπτονται από συμπληρωματική ασφάλιση και μπορούν να έχουν πρόσβαση σε μια σειρά υπηρεσιών υποστήριξης, όπως η ηλεκτρονική υποστήριξη και η κατάρτιση στο διαδίκτυο. Θα καλύπτονται τα έξοδα ταξιδιού τους από το σπίτι μέχρι τον τόπο διεξαγωγής του έργου και την πλάτη, καθώς και τα καταλύματα και τα τρόφιμά τους. Οι συμμετέχοντες θα λάβουν επίσης ένα μικρό επίδομα για τα προσωπικά τους έξοδα. Οι οργανισμοί που λαμβάνουν επιχορήγηση Σώματος Αλληλεγγύης θα είναι υπεύθυνοι για την προετοιμασία, την εφαρμογή και την παρακολούθηση των δραστηριοτήτων αλληλεγγύης. Θα διαχειρίζονται τις υλικοτεχνικές πτυχές του σχεδίου τους, θα παρέχουν εθελοντές με κατάρτιση ή / και καθοδήγηση και θα τους βοηθήσουν να αναγνωρίσουν την εμπειρία μάθησης

¹⁷ Pierfelici L., “Mentoring and Pre-Departure Training in European Voluntary Service (EVS) Ideas, tools and suggestions for practice”, Pesaro (IT), December 2016, <http://mobilitytoolkit.ie/wp-content/uploads/2017/12/EVS-Guide-to-Mentoring-and-Pre-Departure-Training-in-European-Voluntary-Service.pdf>

¹⁸ European Youth Portal, https://europa.eu/youth/solidarity/faq_en

¹⁹ European Youth Portal, https://europa.eu/youth/solidarity/faq_en

μέσω του Youthpass²⁰ ή άλλων παρόμοιων εργαλείων. Οι οργανισμοί είναι επίσης υπεύθυνοι για την έκδοση του πιστοποιητικού συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης σε όλους τους συμμετέχοντες στο έργο τους.

Σύμφωνα με τον Οδηγό²¹ που εκπόνησε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με το ΕΣΑ, οι δραστηριότητες εθελοντισμού πρέπει να διατηρηθούν ως βασισμένες στην προθυμία του μέλους του ΕΣΑ να συμβάλει στην αλληλεγγύη σε όλα τα επίπεδα και τις διαστάσεις, γι' αυτό και η διάκριση με κάθε είδος αμειβόμενης δραστηριότητας: *"Δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες που εντάσσονται σε προγράμματα σπουδών σε συστήματα επίσημης εκπαίδευσης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και δραστηριότητες αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και δεν πρέπει να παρεμβάλλονται στη λειτουργία της αγοράς εργασίας. Οι δραστηριότητες που υποστηρίζονται από τον εθελοντισμό πρέπει να συνιστούν πλούσια εμπειρία σε ένα πλαίσιο άτυπης και ανεπίσημης μάθησης που ενισχύει τις δεξιότητες και τις ικανότητες των νέων. Δεν πρέπει να υποκαθιστούν τις περιόδους πρακτικής άσκησης ή τις θέσεις εργασίας και πρέπει να βασίζονται σε γραπτή συμφωνία εθελοντισμού. Τα σχέδια εθελοντισμού θα πρέπει να καλύπτουν τις δαπάνες των συμμετεχόντων που προκύπτουν από τη συμμετοχή σε τέτοιες δραστηριότητες αλληλεγγύης, αλλά δεν πρέπει να τους παρέχουν μισθό ή οικονομικό όφελος".*

IV.B.4. Καθοδήγηση εντός του ΕΣΑ

Δεδομένου ότι το ΕΣΑ βασίζεται στην εμπειρία της ΕΕΥ, η καθοδήγηση εξακολουθεί να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο πρόγραμμα. Ιδιαίτερη προσοχή έχει δοθεί στην εξεύρεση κοινής ιδέας για το ρόλο του μέντορα και γενικά για την επιρροή που έχει η διαδικασία συμβουλευτικής σε όλη την εθελοντική δραστηριότητα που ασκείται στο πλαίσιο του προγράμματος. *"Η προσωπική υποστήριξη μέσω καθοδήγησης πρέπει να παρέχεται σε όλους τους συμμετέχοντες σε δραστηριότητες εθελοντισμού. Η καθοδήγηση συνίσταται σε τακτικές συναντήσεις μεταξύ του μέντορα που διορίζει ο φιλοξενούμενος ή υποστηρικτικός οργανισμός και ο συμμετέχων, τόσο εντός όσο και εκτός του τόπου όπου πραγματοποιείται η δραστηριότητα. Οι συναντήσεις θα πρέπει να επικεντρώνονται στην προσωπική ευημερία των συμμετεχόντων. Η καθοδήγηση απευθύνεται στον συγκεκριμένο συμμετέχοντα και συνεπώς το περιεχόμενο και η συχνότητα των συναντήσεων ποικίλλει ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες. Πιθανά θέματα καθοδήγησης συναντήσεων: προσωπική ευεξία, ευεξία στην ομάδα, ικανοποίηση από τα καθήκοντα, πρακτικές λεπτομέρειες κλπ.. "*²²

²⁰ Youthpass, <https://www.youthpass.eu/en/>

²¹ The European Solidarity Corps Guide, https://ec.europa.eu/youth/sites/youth/files/2019_european_solidarity_corps_guide2_clean.pdf

²² The European Solidarity Corps Guide, https://ec.europa.eu/youth/sites/youth/files/2019_european_solidarity_corps_guide2_clean.pdf

Ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας

V.A. Περίληψη των αποτελεσμάτων της έρευνας

Οι έρευνες διεξήχθησαν από τις 15 Μαΐου 2017 και έκλεισαν στις 30 Ιουλίου 2018, χρησιμοποιώντας το διαδικτυακό εργαλείο Survey Monkey®. Έχουν δημιουργηθεί τέσσερις έρευνες, καθεμία από τις οποίες αναφέρεται προς ένα διαφορετικό φορέα στη διαδικασία ΕΕΥ: Μέντορες, Εθνικές Υπηρεσίες, Οργανισμούς (αποστολής και φιλοξενίας) και Εθελοντές (κυρίως πρώην εθελοντές).

Κάθε ένας από τους εταίρους έχει στείλει τις έρευνες στους ενδιαφερόμενους με εμπειριστατωμένη εμπειρία στην ΕΕΥ, εστιάζοντας στις 4 χώρες του έργου (π.χ. Βέλγιο, Κύπρος, Πολωνία και Ρουμανία - για ποια φύλλα πληροφοριών έχουν δημιουργηθεί - βλ. Τμήμα Vc) πέρα από τους τακτικούς εταίρους τους από ένα ευρύ φάσμα ευρωπαϊκών χωρών (περισσότερες από 20 ευρωπαϊκές χώρες).

Κατά τη διάρκεια της συλλογής απαντήσεων παρατηρήθηκε γενική προθυμία στην απάντηση από τους εθελοντές (165 ερωτώμενους), τους οργανισμούς (90 ερωτώμενους) και τους μέντορες (65), ενώ εντοπίστηκε μια γενική δυσκολία συγκέντρωσης απαντήσεων από τις Εθνικές Υπηρεσίες (13 ερωτηθέντες). Προκειμένου να εξασφαλιστεί ένα πιο αντιπροσωπευτικό δείγμα απαντήσεων από διαφορετικές Εθνικές Υπηρεσίες, επεκτάθηκε η προθεσμία απάντησης.

Ακόμη και αν μεταξύ του 2016 και του 2018 έγιναν αλλαγές σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με το πρόγραμμα ΕΕΥ, το σχέδιο βλέπει την επιπρόσθετη και σημαντική αξία του μέντορινγκ και στο πρόγραμμα του ΕΣΑ (όπως αναφέρθηκε ως βασική πτυχή του οδηγού του ΕΣΑ). Στο αρχικό κείμενο των ερευνών προστέθηκαν ερωτήσεις σχετικά με το πρόγραμμα του ΕΣΑ. Ζητήθηκαν από τις Εθνικές Υπηρεσίες να πιστοποιήσουν αν ο ρόλος των μέντορα είναι σημαντικός στο πλαίσιο του νέου προγράμματος. Η θετική απάντησή τους υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα και τη συνάφεια της καθοδήγησης, δεδομένου ότι το ερωτηματολόγιο έκλεισε πριν από τη δημοσίευση του οδηγού του ΕΣΑ (Σεπτέμβριος 2018), επομένως δεν είχε ακόμη αφιερωθεί επίσημος ρόλος στους μέντορες στην αρχική περιγραφή του προγράμματος, ακόμη και αν αναφέρθηκε.

Όλα τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν **μια ποικιλόμορφη δομή** που δείχνει πολλαπλούς τρόπους καθορισμού/διάρθρωσης/εφαρμογής της καθοδηγητικής

διαδικασίας αλλά και ομοιότητες που αφορούν τις ανάγκες των αντίστοιχων φορέων, προκειμένου να διασφαλιστεί η καλή ποιότητα στη διαδικασία καθοδήγησης.

Υπογραμμίζεται η **ανάγκη υποστήριξης** των καθοδηγητών και των οργανισμών, καθώς, λόγω έλλειψης χρηματοδότησης, οι οργανώσεις δεν είναι σε θέση να εγγυηθούν ποιοτική καθοδήγηση στους εθελοντές τους. Οι δραστήριοι μέντορες αισθάνονται απροετοίμαστοι σε ορισμένες πτυχές, όπως γλωσσικές δεξιότητες, δηλώνουν την έλλειψη κατάλληλης υποστήριξης από συνεχιζόμενες εκπαιδεύσεις, έλλειψη επικοινωνίας μεταξύ οργανισμών και μέντορα, καθώς και ανεπαρκή δυνατότητα ανταλλαγής ιδεών, πρακτικών και γνώσεων με άλλους μέντορες.

Οι εθελοντές θεωρούν ότι η στήριξη που προέρχεται από έναν μέντορα είναι κρίσιμη κατά τη διάρκεια του εθελοντικού έργου τους. Ωστόσο, πολλοί από αυτούς υπογράμμισαν μια πολύ **δύσκολη διαδικασία επικοινωνίας** με τους μέντορες τους και μερικές φορές δεν ήταν εύκολες σχέσεις μαζί τους, που οφείλονται κυρίως στην ανεπαρκή γνώση της γλώσσας και στην έλλειψη χρόνου του μέντορα για να εξασφαλίσει συνεχή υποστήριξη όταν χρειαζόταν.

Όσον αφορά το **Youthpass** που συμπληρώνει την στήριξη, οι εθελοντές δήλωσαν ότι έλαβαν γενικά μια βασική υποστήριξη ή μερικές φορές καθόλου.

Οι Εθνικές Υπηρεσίες δηλώνουν πρόθυμες να εμπλέξουν περισσότερους μέντορες στις δραστηριότητές τους και να αναπτύξουν δομές και χώρους ανταλλαγής εμπειριών και ορθών πρακτικών. Ωστόσο, για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να διασφαλιστεί περισσότερη χρηματοδότηση.

Οι ερωτηθέντες μέντορες και εθελοντές πιστεύουν ότι η δυνατότητα οικονομικής υποστήριξης θα μπορούσε να αποτελέσει έναυσμα, ενισχυτικό κίνητρο και θα μπορούσε να υποστηρίξει τις δραστηριότητες που οι μέντορες θέλουν να εκτελέσουν, προκειμένου να στηρίξουν με αξιοπρεπή τρόπο τους εθελοντές και τις ποικίλες ανάγκες τους σε όλη τη διάρκεια ενός εθελοντικού έργου. Μια ειδική χρηματοδότηση θα βοηθούσε επίσης τις Εθνικές Υπηρεσίες και τους οργανισμούς που φιλοξενούν να εξασφαλίσουν κατάρτιση και σεμινάρια σε συμβούλους.

Συνολικά, η ανάγνωση των αποτελεσμάτων της έρευνας και από τους τέσσερις ενδιαφερόμενους, παρά τις διαφορετικές προοπτικές τους, φαίνεται ότι **μια κοινή κατανόηση του ρόλου του μέντορα και της διδακτικής δομής εξακολουθεί να αποτελεί στόχο που πρέπει να επιτευχθεί**. Ωστόσο, είναι προφανής η προθυμία να φθάσουν όλοι οι συμμετέχοντες φορείς σε αυτήν την κοινή άποψη και στη συνέχεια να την υλοποιήσουν, για υψηλότερη ποιότητα των εθελοντικών σχεδίων,

και είναι για εμάς μια αιτιολόγηση των συστάσεων πολιτικής που έχουμε συμπεριλάβει στην παρούσα εργασία.

Στα δελτία των 4 χωρών του τμήματος Vc, μπορείτε να εντοπίσετε με περισσότερες λεπτομέρειες τις απαντήσεις που συλλέξαμε στις έρευνες, οι οποίες μας οδήγησαν στην ανάπτυξη των **τριών παράγωγων για την υλοποίηση Ευρωπαϊκών Εθελοντικών σχεδίων**, τις οποίες σας προσκαλούμε να μελετήσετε σε βάθος:

- ένα σχέδιο εκπαίδευσης για αρχάριους οργανισμούς που φιλοξενούν σχέδια ΕΣΑ -**EVS Strong Houses Mastery Class** (<http://tiny.cc/ESCStrongHousesMastery>)
- ένα σχέδιο εκπαίδευσης για τους μέντορες του ΕΣΑ (τρέχουσες ή μελλοντικές) ή άλλα άτομα υποστήριξης – **Mentors Initiation Journey Itinerary** (<http://tiny.cc/MentorsInitiationJourney>)
- μια έκδοση με σύνολο 26 δραστηριοτήτων για τους καθοδηγητές του ΕΣΑ και άλλα άτομα στήριξης, συγκεντρωμένα σε μια εργαλειοθήκη δομημένη σε 4 κατηγορίες υποστήριξης – **TreasureBox for Mentors and other support-persons in ESC Volunteering projects** (<http://tiny.cc/TreasureBoxforMentors>)

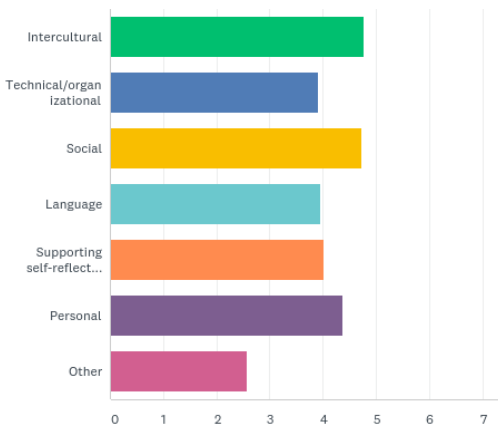
V.B. Αποσπάσματα από τις απαντήσεις ερωτηματολογίων

Μπορείτε να βρείτε εδώ ένα δείγμα των απαντήσεων που έδωσαν οι ερωτηθέντες στις 4 έρευνες που περιλαμβάνονται στην έρευνά μας. Μπορείτε να συμβουλευτείτε τον πλήρη κατάλογο ερωτήσεων στο Ερωτηματολόγιο Έρευνας. [EVS Realm – Research Questions](http://bit.ly/EVSRealmResearchQuestions) - <http://bit.ly/EVSRealmResearchQuestions>.

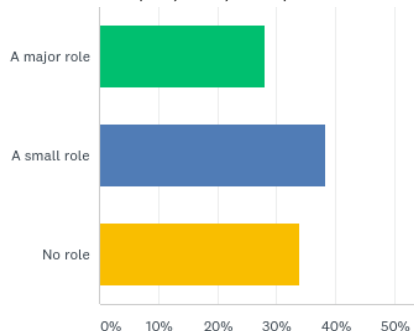

Volunteer Replies- Απαντήσεις Εθελοντών

Q15: What kind of support provided by the mentor is/was the most valuable to you? Put the answers in right order where 1 is the most important and 7 the least.

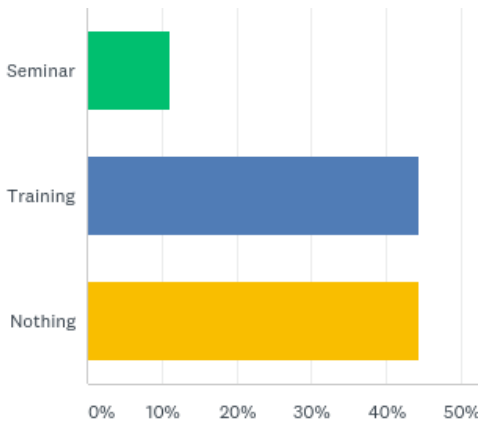

Q17: What role can the mentor play in your process of completing the Youthpass Certificate?

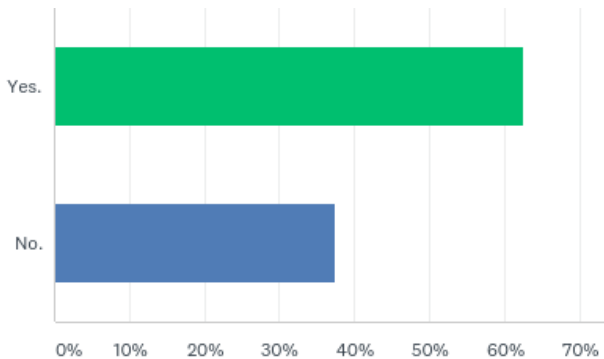

Mentors Replies - Απαντήσεις Μεντόρων

Q9: Have you followed a training about mentoring?

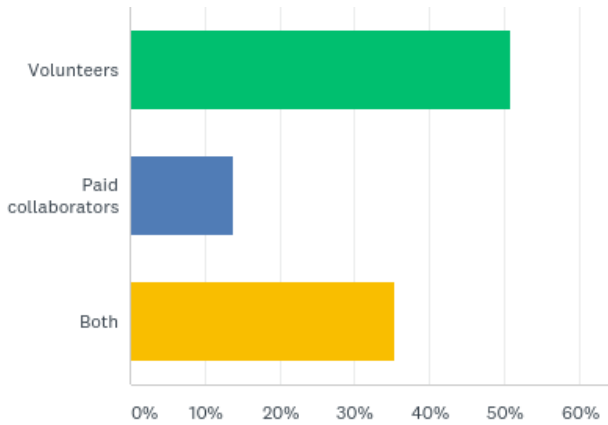

Q19: Do you think that an EVS mentor should have a fee for his services as a mentor?

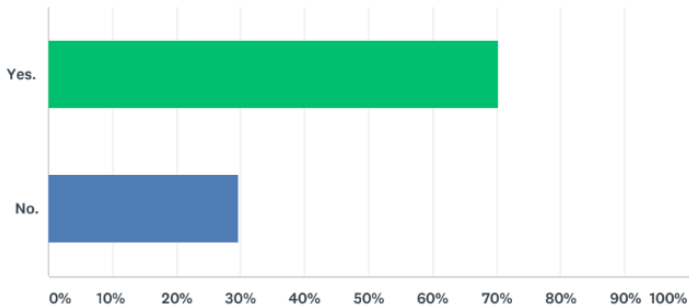

Organizations Replies - Απαντήσεις Οργανισμών

Q12: Are your EVS mentors...?

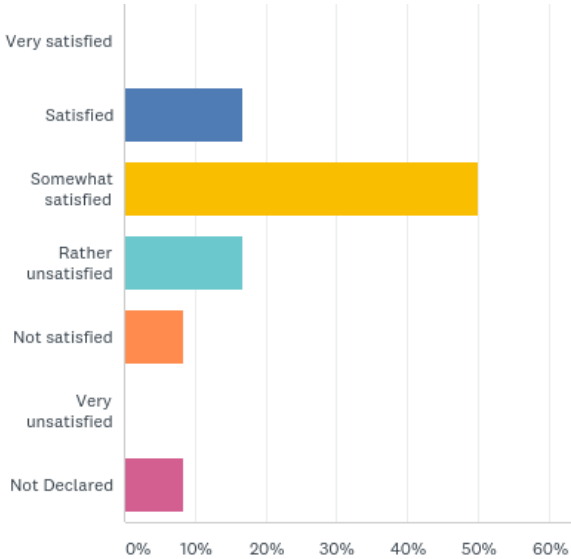

Q19: Do you organize evaluation sessions for your EVS mentors?

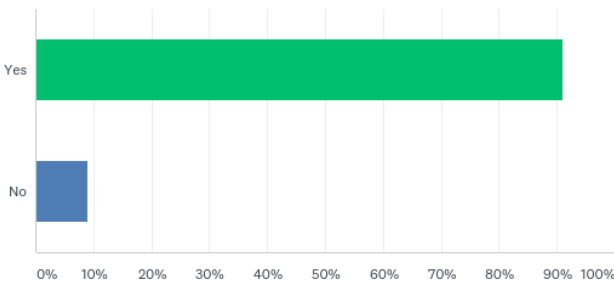

NAS replies – Απαντήσεις Εθνικών Υπηρεσιών

Q11: Annual EVS event – Final Evaluation. On returning from the EVS experience, what is the feedback of EVS volunteers concerning the mentoring process? They are generally:

Q18: Do you think EVS mentors and the EVS mentoring process should be more supported in EVS projects?

V.C. Ενημερωτικά Δελτία Χωρών

Έγιναν εστιασμένες αναλύσεις σχετικά με τις απαντήσεις στις έρευνες που προέρχονταν από τις 4 χώρες εταίρους.

Αυτό που δείχνουν τα αποτελέσματα των ερευνών είναι η γενική έλλειψη συντονισμένης προσέγγισης και προοπτικής μεταξύ των χωρών, ιδιαίτερα κατά τον προσδιορισμό και την αντιμετώπιση του ρόλου του μέντορα σε σχέδια εθελοντισμού.

Η καθοδήγηση θεωρείται κρίσιμη και θεμελιώδης πτυχή σε ολόκληρο το σχέδιο ΕΕΥ. Ωστόσο, λόγω της έλλειψης κατάλληλων εργαλείων και μιας πραγματικής, πιο γενικευμένης και βαθύτερης κατανόησης του ρόλου του μέντορα, θεωρείται απαραίτητη περισσότερη διευκρίνιση.

Ο ρόλος του μέντορα εκτιμάται και χαρακτηρίζεται ως "ικανοποιητικός" από την πλευρά των εθελοντών, των οργανώσεων και των Εθνικών Υπηρεσιών. Οι ίδιοι 3 φορείς συμφωνούν επίσης ότι είναι "ζωτικής σημασίας" στο πλαίσιο του έργου εθελοντισμού. Η ανάγκη να εξασφαλιστεί ουσιαστικότερη υποστήριξη όχι μόνο από την υλικοτεχνική αλλά και από οικονομική άποψη και μέσω της κατάρτισης, προκειμένου να βοηθηθούν οι μέντορες να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους για μια καλύτερη καθοδήγηση, υπογραμμίστηκε και στις τέσσερις χώρες.

Η έλλειψη συγκεκριμένων εργαλείων στη διαδικασία καθοδήγησης είναι μία από τις συχνά αναφερθείσες προκλήσεις και δόθηκε σημασία στη σχέση του μέντορα με τον οργανισμό αποστολής καθώς και με τον εθελοντή. Μια διαδικασία επικοινωνίας με τον οργανισμό αποστολής θεωρήθηκε ως πολύτιμη υποστήριξη για την κατανόηση μεταξύ του μέντορα και του εθελοντή.

Προκειμένου να βελτιωθούν οι συνθήκες και οι δομές καθοδήγησης, μια απαίτηση για αύξηση της χρηματοδότησης προκύπτει από τα αποτελέσματα των τεσσάρων χωρών, για να διασφαλιστεί ότι υπάρχει χώρος, χρόνος και ικανότητα υποστήριξης όλων των φορέων που εμπλέκονται στο σχέδιο εθελοντισμού και να εξασφαλιστεί μια διαδικασία καθοδήγησης υψηλής ποιότητας.

The project duration is March 1st 2017 - August 31th 2019, being funded by the European Union within the Erasmus+ Program, Youth Strategic Partnerships, under the contract number: 2016-3-RO01-KA205-035560.

Learn more about this project on our Facebook page: <https://www.facebook.com/evsrealm> or by contacting the project team at realmofvol@gmail.com.

The information and views set out in this publication are those of the author(s) and do not necessarily reflect the official opinion of the European Union. Neither the European Union institutions and bodies nor any person acting on their behalf may be held responsible for the use which may be made of the information contained therein.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution NonCommercialShareAlike 4.0 International License.

AttrNonCommercialibution--ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

